

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz milimetryowy przed 50 groszy, w tekście 35 groszy, za tekstem 25 groszy. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 5 — 10 groszy za wyraz. Najmniej 1 zł.

DZIENNIK PRACY EXPRES ZAGŁĘBIA

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redaktor: W. Monsiorski.

FILJE: Będzin, hotel Bristol, telef. 5-98; Grodziec ulica Kościuszki; Zawiercie, ulica 3 maja Nr. 13.

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 1.50.

Adres redakcji i administracji:
Sosnowiec, 3 Maja 13, tel. 10.45
lub Piłsudskiego 8, telefon 4-97,
telefon mieszk. redaktora: 6-92.

Dyrekcja Cukierni i Restauracji

„ZACISZE”

Sosnowiec, ul. Sadowa 3

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że

ogród został otwarty

Sz. Goście będą mogli spędzać czas przyjemnie, słuchając koncertu

doborowej orkiestry 73 p. p.

Dancing w ogrodzie tylko do godz. 12 w nocy, a później na sali przy dźwiękach koncertowej orkiestry symfonicznej.

Pożyczka dla Polski została zrealizowana.

WARSZAWA, 21.5. (wł.) Dowiadujemy się z dobranej poinformowanej źródła, że pertraktacje dotyczące zaciągnięcia pożyczki dla Polski zostały pomyślnie zakończone. W Paryżu bawi obecnie delegat rządu, który opracowuje tekst kontraktu o po-

życzkę. W najbliższym czasie kontrakt pomiędzy rządem polskim a przedstawicielami banków amerykańskich zostanie podpisany.

Dziś wicepremier Bartel był przyjęty przez prezydenta Rzeczypospolitej, z którym odbył dłuższą konferencję w sprawie pożyczki.

Jak Kessler przewiózł półtora miliona złotych skradzionych na pocztę.

BERLIN, 21.5 (wł.) Podczas przesłuchania aresztowanego defraudanta Kesslera wyszło na jaw, że skradzione przez niego półtora miliona złotych z kasy pocztowej w Katowicach przemyciła przez granicę żona współnika jego, Cieślika.

Obaj mężczyźni uciekli wcześniej do Niemiec, Cieślikowa zaś wyjechała na zajutrz z dzieckiem, które

bawiło się niedźwiadkiem. W niedźwiadku tym były zaszyte skradzione banknoty.

Ponieważ w zabawce nie można było zmieścić wszystkich banknotów naraz, Cieślikowa przewoziła pieniądze dwa razy. Pierwszą przemyczoną partję zostawiła u swego męża w Niemczech i wróciła do Polski po resztę, którą w podobny sposób przewiozła.

Nowe zajście na odczycie Milukowa.

TALLIN, 21.5 Były minister spraw zagranicznych tymczasowego rządu rosyjskiego Milukow podczas odczytu, jaki wygłosił tu w dniu wczoraj-

szym, został znieważony przez b. oficera armii Judenicza, nazwiskiem Iwkow który nazwał Milukowa kanajką. Iwkow został aresztowany.

Zmiana czasu urzędowania.

WARSZAWA, 21.5. Rada ministrów uchwaliła na posiedzeniu wczorajszym zmienić godziny urzędowa-

nia w instytucjach i urzędach państwowych. Czas urzędowania trwać będzie od g. 8 rano do 3 po poł.,

zaś w soboty do g. 1 i pół po poł. Zmiana ta obowiązywać ma od 1 czerwca.

Licytacja futer carowej.

MOSKWA, 21.5 Donoszą z Leningradu, iż w dniach najbliższych odbędzie się tam publiczna licytacja futer b. caro-

wej. Na okazałą kolekcję składają się futra sobolowe, bobrowe i białe lisy.

Straszny wybuch granatu.

1 zabity, 1 ciężko ranny.

BYDGOSZCZ, 21.5. Kował, Tomasz Kaczmarczyk znalazł w pobliżu swego domu granat, który wspólnie z robotnikiem Władysławem Florczakiem zaczął rozbiierać. Wskutek nieu-

miętnego obchodzenia się granat eksplodował, kładąc Kaczmarczyka na miejscu. Florczak jest ciężko ranny.

Część domu, w którym nastąpił wybuch, uległa zniszczeniu.

Sytuacja w Chinach.

LONDYN, 21.5. Telegram iskrowy z Szanghaju donosi, że położenie komunistów chińskich w Hankau jest niezwykle groźne. Miasto zostało otoczone ze wszystkich stron, z wyjątkiem małego odcinka północno-

zachodniego, przez armię północną. Wojska oblegające posuwają się coraz bliżej w kierunku miasta. Miasto Czang-Cza pozostaje jeszcze w ręku chińskich bolszewików.

Pisma donoszą, że...

— Wkrótce ukaże się rozporządzenie prezydenta, mocą którego sędziowie i prokuratorzy wojskowi zostaną zrównani z sędziami cywilnymi i urzędnikami prokuratury generalnej.

— W ministerjum poczt jeden z wyższych urzędników pobił dyrektora departamentu. Sprawę oddano prokuratorji.

— Rząd polski postanowił utworzyć w Kairze placówkę dyplomatyczno-gospodarczą.

— Podczas zawodów bokserskich w miejscowości Borkowo na Mazurach jeden z zapasników uderzony został podczas walki w okolicę serca tak niebezpiecznie, że padł trupem na miejscu.

— W Paryżu na Mont-Velerien znajduje się najpotężniejsza latarnia w świecie. Natężenie jej światła przewyższa siłę miljarða świec.

— Ustawa przemysłowa dla całego państwa została zatwierdzona przez prezydenta Rzeczypospolitej.

— W Białymstoku robotnicy włókienniczy zażądali 30 procent podwyżki płac. Gdyby przemysłowcy nie zgodzili się na to żądanie, robotnicy postanowili ogłosić strajk.

— Wicepremier Bartel odbył konferencję z ministrem poczt

i telegrafów Miedzińskim w sprawach dotyczących urzędników pocztowych.

— Wpływy z danin publicznych i monopoli państwowych w pierwszej dekadzie maja rb. wynoszą ogółem 44.8 miljonów złotych.

— Poseł Rauscher otrzymał instrukcję z Berlina. Rozmowy dyplomatyczne nad traktatem handlowym z Niemcami zostaną wznowione.

— Sprawa wykupu dóbr krotoszyńskich z rąk książąt niemieckich Thurn Taxis załatwiona będzie w czerwcu. Wykup nastąpi za cenę 11 miljonów złotych. Lasy przejdą pod zarząd lasów państwowych, a grunta orne będą rozparcelowane.

— Między Rosją a Turcją została zawarta konwencja wojskowa.

— W powiecie łódzkim, w miasteczku Różanka wybuchł pożar, który zniszczył 64 domów. Straty wynoszą przeszło 500,000 zł.

— W Moskwie dokonano masowych rewizji i aresztowań w dzielnicy robotniczej.

— Huty angielskie sprzedają na eksport za połowę cen krajowych, wskutek czego wywóz polskiego żelaza spada.

— Francja na stopie pokojowej posiadać będzie 540.000 żołnierzy.

— Na Dnieprze pod Kijowem wydarzyła się katastrofa. Wielka łódź wioząca 25 chłopców, udających się do miasta, przewróciła się wskutek wiatru. 19 osób zatonęło, resztę z trudem zdołano wyratować.

Giełda.

Warszawa, 21.5.

Notowania urzędowe:

Warszawa dol. 8.92

Nowy-Jork 8.93

Londyn 43,43½

Paryż 35 02

Praga 26.50

Włochy 49.00

Szwajcaria 172.05

Holandja 358.00

Dol. Warsz. pryw. obr. 8.92½

Tendencja mocniejsza.

Akcje.

Warszawa, 21.5.

Bank Handlowy 7,85 — 7,75
Bank Polski 154,00 — 154,50 — 153,00
Zjedn. ziem pol 3,60
Bank 7w. S. Z. 95,00 — 96,00
Kijewski 96,00
Spiess 95,00
Elektrownia 98,00
Czerk 1,25
Częstocice 3,75
Zegluga 0,68
Cukier 6,15 — 6,00
Łazy 0,48 — 0,46
Węgiel 118,00 — 116,50 — 117,50
Nobel 6,20 — 6,15 — 6,20
Fitzner i G. 7,25
Lilpop 34,00 — 33,25 — 33,50
Modrzejów 10,30 — 10,35
Norblin 190,00 — 191,00
Ostrowieckie 83,50 — 83,75
Pocisk 3,55
Rudzi 3,05 — 2,97 — 3,00
Starachowice 5,40 — 5,25 — 5,30
Zawiercie 43,75 — 43,50
Zyrardów 21,50 — 21,00
Borkowski 3,8 — 3,75 — 3,78
Spirytus 3,55
Ostrowite 2,98

Tendencja: mocniejsza.

Giełda zbożowa.

Poznań, 21.5.

Zyto 50,75—51,75
Pszenica 55,50—58,50
Jęczmień zwykły 42,00 — 44,00
Owies 43,50—44,50
Ospa pszena 33 75
Ospa żytnia 36,50 — 37,50
Mąka żytnia 70 proc. 73 00
Mąka żytnia 65 proc. 74 40
M. pszena 65 proc. 83 00 86 00
Wyka 32 00 — 34 00
Peluska 31 00 — 33 00
Łubin żółty 23 50 — 25 50
Łubin niebieski 22 00 — 23 50

Uspokojenie słabe.

Student z Pragi

podług Hansa Heinza Ewersa

z Konrad Weidtem

wkrótce?

Zboże, mąka i chleb muszą być i będą tańsze.

Odbudowa wewnętrzniego konsumenta, pod którym min. przemysłu, inż. Kwiatkowski rozumiał rolnika polskiego, rozpoczęta przez tegoż ministra natychmiast po przewrocie majowym, zrobiła tak szybkie postępy, że nie tylko należało powstrzymać pracę przy odbudowie, ale zbyt wybujała część jej zburzyć.

Wytłumaczmy się jaśniej.

Rok temu ceny produktów rolniczych były nieproporcjonalnie niskie w stosunku do cen wyrobów przemysłowych. Stąd właśnie zastój w pewnych gałęziach przemysłu, gdyż rolnik nie mógł nic kupować. Pozwolono więc na wywóz produktów rolniczych, by ceny nieco podnieść i ożywić w ten sposób handel i przemysł, produkujący na potrzeby miejscowe.

Aliści ceny, wzięwszy rozpęd, nie tylko zrównały się z cenami światowymi, lecz nawet je prześcignęły.

Apetyty pp. rolników i tem się jednak nie zadowolili. Zaczęto ukrywać zapasy w spichrzach, a w wielu majątkach dotychczas nie wymłócono zboża, chcąc w ten sposób wywołać sztuczny brak i osiągnąć jeszcze wyższe ceny.

Władze zmuszone zostały do podjęcia odpowiednich kroków, by zwalczyć lichwę żywnościową wsi, która dzięki mądrym ustawom sejmowym, może dyktować ceny dowolne bez żadnej za to odpowiedzialności.

Walnę z wyzyskiem rozpoczęto w ten sposób, że zakupiono zagranicą większe transporty ziarna.

Zaledwie jednak zjawili się na rynkach pierwszy transport, który nie mógł jeszcze wpłynąć na obniżenie cen, lecz dopiero wzrost ich powstrzymał, gdy rolnicy podnoszą krzyk, że im się dzieje krzywda.

Prasa w okręgach czysto rolniczych piętnuje mądre posunięcie rządu, jako szkodliwe dla kraju i żąda zaprzestania zakupów zboża zagranicą!

O ile sięgną nasze wia-

domości źródłowe, władze zdecydowane są bezwzględnie na zakup dalszych jeszcze większych ilości zboża, o ile pp. obszarnicy nie przystąpią do młocki stert zeszłorocznych i nie otworzą spichrzów.

Oczywiście przy dalszych transportach zagranicznego zboża, po nasyceniu rynku ceny muszą spaść i srodze zawiedzeni w swych na-

dziejach rolnicy i hurtownicy zboża ponieść muszą olbrzymie straty.

Lepiej więc nie igrać z ogniem. Skarb państwa jest dziś tak zasobny (nadwyżka dochodów w kwietniu wynosi przeszło 36 milionów złotych!), że może poświęcić na walkę z lichwą ziemian kilka milionów złotych.

O tem powinni pamiętać posiadacze zapasów zboża i zrozumieć, że zboże, chleb i mąka muszą być tańsze. (r.)

W jesieni wybory do sejmu?

Opinia marsz. Rataja o położeniu parlamentarnem.

Marszałek Rataj oświadczył, że według wszelkiego prawdopodobieństwa sejm zbierze się na sesję nadzwyczajną. Zebranie się sejmu podobno nastąpi z inicjatywy stronnictw sejmowych u prezydenta Rzeczypospolitej.

Wedle dalszych przewidy-

wań marszałka Rataja, sesja czerwcową będzie ostatnią sesją obecnego sejmu, który w czerwcu zakończy swój żywot na podstawie uchwały, powziętej przez sejm. W takim razie wybory do sejmu przyszłego odbyłyby się w jesieni.

Na nowej linii kolejowej.

Częstochowa uzyskała szereg połączeń, a linia Zagłębie — Częstochowa została odciążona.

Na nowozbudowanej linii Kalety — Podzamcze od dnia 5 listopada r. z. odbywał się ruch tymczasowy pociągów towarowych, w tej liczbie kilku par pociągów węglowych w komunikacji Górny Śląsk — Gdańsk — Gdynia.

W celu odciążenia linii Zagłębie — Częstochowa od 15 stycznia liczbę pociągów węglowych powiększono do 13 par dziennie; 1 kwietnia r. b. uruchomiono ponadto na tej linii jedną parę pociągów osobowych. Jednocześnie były prowadzone w dalszym ciągu roboty budowlane, które obecnie wykończono.

W dniu 11 bm komisja ministerjalna przy udziale b. kierownictwa budowy linii Kalety — Podzamcze oraz przedstawicieli dyrekcji kolejowej w Poznaniu i Katowicach, dokonała objazdu inspekcyjnego linii i stwierdziła, że stan toru i wszystkich urządzeń nowozbudowanej kolei odpowiada wymaganiom przepisowym, wobec czego min. komunikacji

wydało rozporządzenie o otwarcu w dniu 15 bm. normalnego ruchu osobowego i towarowego na tej linii. Odcinek od st. Kalety do st. Herby Nowe włącznie oddano do eksploatacji dyrekcji kolejowej w Katowicach, pozostała zaś część dyrekcji kolejowej w Poznaniu.

Od dnia 15 bm. na kolei Kalety — Podzamcze uruchomiono 2 pary pociągów pośpiesznych Kraków — Poznań, które dotychczas przechodziły przez Kluczbork, t. zn. przez terytorium niemieckie. Oprócz tego uruchomiono 2 pary pociągów osobowych i par pociągów osobowych w ruchu niestałym. Ruch towarowy na tej kolei już obecnie zbliża się do wyczerpania zdolności przepustowej kolei jednostorowej, wobec czego powstaje potrzeba wykonania robót inwestycyjnych, jako to: budowy dodatkowych mijanek, rozszerzenia stacji itp., a w dalszym ciągu potrzeba ułożenia drugiego toru.

Bandyci odcięli głowę posterunkowemu.

Na szosie ostrowieckiej pod Opatowem posterunkowy policji z miejscowego komisariatu Władysław Migalski, pełniący służbę patrolową, zatrzymał dwóch podejrzanych osobników celem wylegitymowania. Gdy jednak ci nie usłuchali wezwania i przyjęli postawę wyzywającą, policjant celem zagrożenia im starał się zareperować karabin. Zamek karabinu się zaciął.

Korzystając z tego, napastnicy rzucili się na posterunko-

wego i zamordowali go w bestjański sposób, odcinając nieszczęśliwemu głowę, poczem zbiegli.

Na miejscu morderstwa zjawili się władze śledcze i specjalnie delegowany w sprawie tej naczelnik radomskiego urzędu śledczego. Po przeprowadzeniu dochodzenia udało się ustalić, że jednym z napastników był znany w okolicy bandyta Nawrot drugim zaś jego kompan Szumliński.

Śmierć czy letarg?

We wsi Lachowice w woj. wileńskim zmarła nagle 19-letnia Lachowiczówna, chora od dłuższego czasu na serce. Ponieważ ciało nie ulegało żadnemu rozkładowi, a nawet zmarła zachowała najzupełniej świeżą cerę, pochowano ją w otwartej trumnie i grobu nie

zasypano, gdyż zachodzi podejrzenie snu letargicznego.

W dzień dyżuru przy grobie mieszkający wsi, a nocą palą ogniska, chroniąc grób przed wilkami. Lekarza, któryby skonstatał, niema na miejscu, musi być wezwany lekarz powiatowy.

Robotnicy przemysłu metalowego w walce o byt. Strajk został proklamowany.

Wszelkie zabiegi robotników przemysłu metalowego o uzyskanie podwyżki spełzły na niczem. Prowokacyjne stanowisko przemysłowców zmusiło nekanych głodem robotników chwycenia się ostatniego środka, jakim rozporządzają, to jest proklamowania strajku.

Na zebraniu, które odbyło się w sali związków na Pogoni przy udziale delegatów robotniczych i członków komitetów strajkowych długo omawiano kwestję rozpoczęcia strajku. Odzywały się głosy za i przeciw strajkowi. Jednakże godzono się na jedno: ponieważ wszelkie środki uzyskania podwyżki zostały już wyczerpane, więc obecnie musi być powzięta decyzja ostateczna.

Po wyczerpujących debatach postanowiono przeprowadzić głosowanie. Przy głosowaniu przynajmniej większością głosów zebrani postanowili proklamować strajk, który rozpocznie się w poniedziałek 23 b. m. o godz. 10 rano. Strajk obejmie zakłady przemysłu metalowego 4 powiatów, a mianowicie: będzińskiego, zawierckiego, olkuskiego i częstochowskiego.

Godzi się teraz zapytać, kto właściwie ponosi winę i kto wywołał strajk?

Władze winny natychmiast ująć się tą palącą sprawą, zbadać przyczyny strajku i swoim autorytetem nie dopuścić do przedłużenia się strajku, który może mieć b. poważne następstwa.

13-letni chłopiec, pozbawiony pracy usiłował popełnić samobójstwo na hałdach huty „Katarzyna” w Sosnowcu.

Od kilku miesięcy pracował w fabryce Fitzner i Gamper 13-letni Henryk Wilk, zamieszkały przy ulicy Kamiennej Nr. 8. Odnajdź został on pozbawiony pracy. Chłopiec tak się przejął, że postanowił odebrać sobie życie. W tym celu kupił większą ilość esencji octowej i udał się na hałdy Huty Katarzyna.

Przez dłuższy czas chodził jakby ważąc swoje przekonanie, w końcu usiadł i już bez wahania wypił esencję.

Słoch i jęki usłyszeli przechodnie, którzy natychmiast zaalarmowali rodziców. Chore-

go przeniesiono do mieszkania Pierwszej pomocy udzielił mu dr. Gruszkiewicz, poczem przewieziono go do szpitala Kasy Chorych na Lepiankach. Stan chorego jest poważny.

Jeżeli powyższa wiadomość, zaczerpnięta zresztą ze źródła urzędowego, jest ścisła, wówczas całą winę przypisać należy zarządowi fabryki, który bezprawnie zatrudniał dziecko trzynastoletnie, następnie zaś, wydając chłopca, pchnął go do czynu rozpaczliwego.

Dzieci 13 letnich zatrudniać nie wolno!

Sprytni oszuści skradli ślązacze 600 złotych.

Odnajdź w Będzinie na ul. Szosowej obok cegielni sejmowej 2 osobnicy dokonali oszustwa na 600 zł. Sprawa przedstawia się następująco: Drogą prowadzącą do Dąbrowy podążała górnoślązka Wójcik Julia. Podszedł do niej jakiś jegomość i wszczął z nią rozmowę, nagle drugi oszust zbliżył się do nich i zapytuje, czy nie znaleźli pieniędzy, następnie zaś zwracając się do Wójcikowej powiada: „Pani ma moje pieniądze!”

Ślązaczka tłumaczyła się, że posiada tylko swoje pieniądze, że żadnych pieniędzy nie znalazła i poczęła wyciągać pie-

niądze, zapakowane w gazetę. Skorzystał z tego oszust, odebrał od ślązaczki paczkę, a mając podobną przy sobie szybkości ruchem zamienił paczkę. Wójcikowa przyjęła paczkę za swoją i udała się w dalszą drogę do Dąbrowy. W tymże czasie oszuści zbiegli.

Wójcikowa, tknięta jakimś przecuciem, postanowiła odebrać paczkę i ze zdziwieniem zauważyła, że zamiast pieniędzy ma jakieś papierki. Udała się do komisariatu i zameldowała o oszustwie. Wójcikowa pochodzi z Małej Dąbrowki.

Ferment w radzie miejskiej m. Zawiercia.

Przes rady miejskiej ustępuje.

Od dłuższego czasu dać się słyszeć, że w radzie miejskiej m. Zawiercia coś się psuje. Po mieście krąży różne pogłoski. Jedni mówią, że rada miejska sama ustępuje, a jeszcze inni mówią, że prezes rady miejskiej ustępuje, że właściciele nieruchomości nawet już między sobą wybierają kandydatów do przyszłego zarządu miasta. Jednym słowem całe Zawiercie gada tylko o radzie miejskiej i magistracie.

Ile w tym jest prawdy, pokaże niedaleka przyszłość. W każdym razie podobno każda pogłoska ma część prawdy, więc i to, że radę miejską w Zawierciu mają w niedalekiej przyszłości rozwiązać ma pewne podstawy, gdyż głośno o tem nawet w województwie.

Najwiarogodniejszym jednak jest to, że grunt się pod nogi tutejszej radzie miejskiej usuwa. Radni zaczynają już niepewnie siadać na swych stołach.

Popierajcie firmy ogłaszające się
w „Dzienniku Pracy—Expresie Zagłębia”.

W Gimnazjum żeńskim z prawami

H. RZAKIEWICZOWEJ

w SOSNOWCU

Dęblińska 1 Nr. tel. 465

zapisy uczennic rozpoczęte,

egzaminy 2 czerwca.

Wszelkich informacji udziela kancelaria gimnazjum codziennie od 9—1.

Święto sportu obrony narodowej.

III narodowe zawody strzeleckie w Toruniu.

(Koresp. wł.)

Toruń, 17 maja.

Rzadko zdarza się rozgrywać zawody sportowe w tak fatalnych warunkach atmosferycznych, jakie towarzyszyły w ciągu 2 dni „świętu sportu obrony narodowej“.

Dwa tylko razy uśmiechnęło się słońce w czasie zawodów. Poraz pierwszy w sobotę, gdy gen. Berbecki otwierał zawody, poraz drugi na chwilę południu tego samego dnia. Poza to 14 maja wali naprzemian śnieg, krupy, grad i padał deszcz, a w niedzielę przez cały dzień mrzył jesienny kapuśniaczek, chwilami zaś zaczynał gęsty deszcz. Przez cały czas zawodów wicher akompaniował trzaskowi karabinów.

Dzięki takim warunkom atmosferycznym strzelanie przeciągało się mimo wzorowej i imponującej wprost organizacji, przeprowadzonej przez personel centralnej szkoły strzelniczej z komendantem szkoły pułkownikiem Martinim, mjr. Hatuszczakiem i mjr. Felcztynem na czele.

Walcząc w nadzwyczaj ciężkich warunkach, zawodnicy złożyli piękny dowód, jak wielki postęp uczynił sport obrony narodowej w ostatnich 2 latach. Rekordy padały. Lecz nie to było najważniejszym dokumentem postępu. Rekordy były bite nieraz przez kilkunastu zawodników. Zwycięscy zdobywali nagrody i mistrzostwa po zacięklej walce z rywalami, nieraz po kilku dodatkowych rozstrzelaniach.

Tak, na przykład, w strzelaniu o nagrodę marszałka Piłsudskiego 10 zawodników osiągnęło możliwe do zdobycia maksimum punktów, w strzelaniu przedolimpijskim do sylwetek 4. W strzelaniu o mistrzostwo, Torunia różnica pomiędzy zwycięzcą, a 20-y zawodnikiem wynosiła zaled-

wie 8 punktów na 100 możliwych.

Przebieg i wyniki zawodów wzbudzały radosną wiarę i ufność w naszą teźyznę narodową, każą cieszyć się postępem, pozwalają wróżyć piękną przyszłość naszemu sportowi strzeleckiemu.

W masie około 300 zawodników największy odsetek stanowili wojskowi. Oni też we wszystkich strzelaniach z wyjątkiem myśliwskich byli klasą czołową, zdobywali największą ilość nagród.

Z organizacji cywilnych zwraca uwagę grupy: małopolskiego tow. łowieckiego w strzelaniach myśliwskich i pistoletowych, związku strzeleckiego, który znacznie poprawił swe wyniki, oraz harcerstwa, dla których paru juniorów małokalibrowców i jeden dobry strzelec do jelenia zebrało kilka nagród.

Wśród środowisk najbardziej imponował solidarnością, swym dobrem i poziomem zespół Lwowa. To też nic dziwnego, że nagrodę przechodnią zespołową związku strzeleckiego zdobyła poraz drugi drużyna lwowska.

Zawody były wielkim wysiłkiem organizatorów i uczestników, wysiłkiem, który dał doskonałe rezultaty. Cieszyły się nimi duże rzesze wojskowych, które zgromadziły się na strzelnicę. Bardzo licznie reprezentowane też było społeczeństwo miejscowe.

III narodowe zawody strzeleckie pozostawiły na uczestnikach i widzach jaknajlepsze wrażenie i stały się bodźcem do dalszej żmudnej i długiej jeszcze pracy, której przyświecać będą nadal dwa szczytne zadania: obrona kraju i wstawienie jego imienia na terenie sportu międzynarodowego.

W a s z.

Jak długo człowiek jest w stanie pracować?

To dla wszystkich bodaj tak żywotne zagadnienie jest przedmiotem ankiety, przeprowadzonej ostatnio przez redakcję „Berliner Tageblattu“, która wyniki jej ogłasza w postaci szeregu sylwetek, przedstawiających „dziekanów pracy“, mających swoją rezydencję w stolicy Niemiec. Przez szpalty pisma przesuwa się bogata galeria tzw. „typów charakterystycznych“. A więc: dorożkarz J. Ziege, od 31 lat siedzący na koźle „dryndy“, specjalista od nocnych kursów, strażak W. Kirtschek, zgórą 35 lat gaszący pożary w Berlinie, a przy sposobności i... własne pragnienie, kelner E. Karant, mający dziś za sobą 40 lat podawania w restauracji i który w ciągu całego tego czasu „niemiał ani jednego zatargu z gościem. Od 37-u lat roznosi P. Frolov listy rekomendowane i oczywiście zawsze w tej roli bywa mile widziany, zaś H. Kriele, który w tych dniach święcił 50-tą rocznicę swojego przebywania w portjerskiej łóżki hotelowej, mógłby bardzo interesujące pamiętniki napisać, ale „zawsze odznacza“ się dyskrecją.

Niemniej wytrwała w pracy jest „pleć słaba“, jak o tem świadczy przykład pani Greiser, kobiety dziś blisko 70-letniej. Od najmłodszych bowiem lat sprzedaje ona na ulicach Berlina wiązanki kwiatów, znając ją doskonale całe pokolenia łasych na kwiaty midinetek niemieckich. Palmę pierwszeństwa należy jednak chyba przyznać pani Stathman, która od 26-ciu lat uprawia istotnie ciężki zawód roznosicielki pism po domach. — „Ma ona w nogach“ około 20-u milionów schodów, a mimo to, gdy troskliwi przyjaciele radzą jej skorzystać z proponowanej emerytury, żwawa babina ani nawet słyszeć o tem nie chce i odpowiada: „Mam nadzieję, że zrobię jeszcze 20 milionów schodów...“ i znajomi wierzą jej. „Berliner Tageblatt“ proponuje, wobec zainteresowania, wzbudzonego tą ankietą, zebrać odpowiednie dane i w innych krajach, by wyprowadzić, drogą porównawczą, odpowiednie wnioski, dotyczące przeciętnego maksimum długotrwałej pracy w różnych środowiskach społecznych i narodowych.

Oszukańcze manipulacje mediów.

Zdawało się, że po śmierci Hud eniego, który uważał za swoje zadanie życiowe demaskować media, okultyzm odcznie spokojnie. Widocznie jednak sława Hudieniego oddziaływała na Otokara Fischera, który jako „czarodziej“ postanowił kontynuować dalej działalność Hudieniego. Onegdaj wygłosił Otokar Fischer we Wiedniu odczyt poświęcony specjalnie oszukańczym manipulacjom mediów. Osobniki te, oświadczył Fischer, pracują po większej części bez należytej kontroli i tylko dzięki temu udały się eksperymenty. Jeśli pp. medium oświadcza, że pewien dźwięk przychodzi z pewnej strony pokoju, a uczestnicy w to wierzą, należy to przypisać temu, że lokalizacja dźwięku przez ucho ludzkie jest bardzo trudna, tem trudniejsza w ciemności, ponieważ oko nie ma możliwości obserwacji ruchów media towarzyszących temu dźwiękowi. — Wszystkie dotychczasowe me-

tody kontroli okazały się bezskuteczne. I tak polecono np. medium, by ciągle klaskało w ręce by w ten sposób odeprzeć podejrzenie, jakoby medium posługiwało się rękoma. Okazało się, że medium jedną ręką uderzało w twarz a drugą ręką wykonywało rozmaite ruchy. Także „łańcuch“, polegający na tem, że ręce medium są związane rękoma uczestników, nie jest dostateczną ręką kontroli, albowiem, jak Fischer zademonstrował, medium łatwo może jedną ręką uwolnić, a najbliższy uczestnik tego niespostrzeże. Niektóre media demonstrowały eksperyment polegający na tem, że wywołany duch wypijał szklankę wina, chociaż medium wcale się nie zbliżało do stołu. Uczestnikom nie wpadło nawet na myśl, że medium posługiwało się gumowym węzłem, ukrytym w ustach i w odpowiednim momencie niepostrzeżenie wrzuconym do szklanki.

A. CZECHOW.

I jak tu dogodzić!

Skończono. Nie będę już pił! Nie, za nic w świecie. Gdzież rozum? Trzeba pracować, męczyć się... Pracuj tu, bracie, uczciwie, jeśli ci przyjemnie pensję pobierać. Pracuj sumiennie. Niemiej spokoju, ani snu. Rzuć pijatykę. Przyzwyczaił się człowiek za nic pieniądze brać!

Prawiacz sobie te kilka moralów, nadkonduktor Podtiagin, czuje nieprzewycięzoną chęć do pracy. Jest druga w nocy — nie bacząc na to, budzi konduktorów, razem z nimi idzie sprawdzać bilety po wagonach.

— Proszę... bilety! — krzyczy wesoło.

Senne osoby w półmroku budzą się, i nie zadowolone wyciągają bilety.

— Panie... bilet, bilet! — zwraca się Podtiagin do pasażera II klasy, chudego jego mościa, okrytego futrem, kołdrą i otoczonego poduszkami.

— Bilet! Chudy pan nie odpowiada. Pograżony jest we śnie. Nadkonduktor szturcha go w plecy i niecierpliwie powtarza:

— Panie... bilet!

Pasażer otwiera oczy, patrzy ze strachem na Podtiagina.

— Co? Kto? A?

— Przecież mówię do pana po ludzku. Bilet! Panie! Proszę!

— Mój Boże! — wzdycha chudy pan, krzywiąc się —

— Boże mój! Cierpię na reumatyzm... trzy noce nie spałem, zażyłem morfiny, by zasnąć, a panie, pan... tu bilet znowu. Gdzież litość, gdzież ludzkość! Gdybyś pan wiedział, jak mi trudno jest zasnąć, to byś pan nie zawracał mi głowy takim głupstwem... Na co się panu zda mój bilet?

Podtiagin nie wie, czy ma się obrazić, czy nie, postanawia jednak obrazić się.

— Panie, niech pan tu nie krzyczy. To nie karczmal — powiada.

— W karczmie ludzie są lepsi... — wykrzykuje pasażer. — Obym tylko zasnął! Dziwna rzecz: prawie całą zagranicę zwiedziłem i nigdzie nie upominano się o bilety, a tu jak kat nad biednym człowiekiem, ciągle, ciągle, masz tobie!

— Proszę jechać zagranicę, jeżeli się tam tak bardzo podobal

— Niesłychane! Czy nie wystarcza, że pasażerów trzyma się w zaduchu, w przeciągach, a tu jeszcze głupie formolności. Patrzcie państwo, zachciało mu się biletu! Powiedziecie co za staranność! Dobrze to było, gdyby się to robiło dla kontroli, a zwykle przecież pół pociągu bez biletów jedzie!

— Proszę o dowód — wybucha Podtiagin. — Jeżeli pan nie przestanie krzyczeć i hałasować, będę zmuszony wyprosić pana na najbliższej stacji i sporządzić protokół.

— To jest oburzające! — skarży się publiczność. — Męczyć biednego człowieka! Miejsze pan litość.

— Przecież ten pan się awanturuje! — tchórzy Podtiagin. — Dobrze, mogę nie brać biletu... Sami przecież państwo wiecie, że służba tego wymaga... Gdyby nie służba... Możecie państwo zapytać naczelnika stacji... lub kogo innego...

Podtiagin wzruszył ramionami i odszedł od chorego. Z początku czuł się obrażony i trochę zmartwiony, następnie, przeszedłszy przez kilka wagonów zaczął odczuwać w swym nadkonduktorskim sercu niepokój, podobny do wyrzutów sumienia.

Rzeczywiście, nie należało budzić chorego, myśli. Reszta nie jest winien... Myślą, że robię to dla przyjemności, a nie wiedzą, że służba tego wymaga... Jeśli nie wierzą, mogą się poinformować u naczelnika stacji.

Stacja. Pociąg stoi pięć minut. Przed trzecim dzwonkiem do tegoż wagonu wchodzi Podtiagin. Tuż za nim ukazuje się naczelnik stacji w czerwonej czapce.

— Otóż, pan ten, — ciągnie Podtiagin — mówi, że nie mam prawa prosić go o pokazanie biletu...

Chory znowu budzi się, otwiera oczy i krzywiąc twarz, podnosi się nieco.

— Mój Boże! Zażyłem proszek i zdrzemnąłem się trochę,

to znowu... znowu! Błagam panów, miejcie litość.

— Może pan pomówić z panem naczelnikiem stacji... Czy mam pełne prawo prosić o bilet?

— To nie do zniesienia! Ma pan bilet. Oto mój bilet! Kupię jeszcze pięć biletów, dajcie mi tylko umrzeć spokojnie! Czyście nigdy nie chorowali?

— To zakrawa na uragowisko — oburza się jakiś pan w wojskowym ubraniu. — Niczem innem nie mogę sobie wytłumaczyć tego dręczenia.

— Zostaw go pan w spokoju... — powiada naczelnik stacji, ciągnąc Podtiagina za rękaw.

Podtiagin wzrusza ramionami i powoli wysuwa się za naczelnikiem stacji.

Czy można tu komu dogodzić? Wścieka się. Z jego powodu zawołał naczelnika stacji, żeby uspokoił się, a on krzyczy.

Druga stacja. Pociąg staje na 10 minut.

Podtiagin pije wodę, zbliża się do niego dwóch panów: jeden w ubraniu inżyniera, drugi w palcie wojskowym.

— Słuchaj pan! — zwraca się inżynier do Podtiagina. — Zachował się pan oburzająco, w stosunku do tego chorego pasażera, oburzyło to wszystkich obecnych. Jestem inżynierem Puzickim, ten... pan pułkownik... Jeśli pan nie przeprosi tego pasażera, ta zaskarżymy pana przed naczelnikiem ruchu, który jest naszym wspólnym znajomym.

— Proszę panów, ależ... ależ... — tłumaczył się Podtiagin.

— Nie potrzebujemy żadnych wyjaśnień. Upprzedzamy tylko, że jeśli pan nie przeprosi, to my zaopiekujemy się pasażerem.

— Dobrze, ja... ja... przepraszam.

Po upływie pół godziny Podtiagin, ułożywszy przemówienie, któreby zadowoliło pasażera i nie ubliżyło jego własnej godności, wchodzi do wagonu...

— Panie! — zwraca się do chorego.

— Co?

— Ja, no... no, jakby to powiedzieć? Niech pan się nie obraża, proszę...

— Wody! — krzyknął chory, łapiąc się za serce. — Trzeci proszek morfiny zażyłem, zdrzemnąłem się, a... tu! Boże, kiedy już się wreszcie skończy ta straszna próba!

— Ja chciałem właśnie, żeby pan zechciał wybaczyć za...

— Panowie, pomóżcie mi! Muszę wysiąść na następnej stacji... Już nie mogę dłużej cierpieć, nie jestem w stanie!

— Umrę...

— Niesłychane — krzyczy publiczność, skandal! Pan będzie odpowiadał za takie nagrawanie się.

Podtiagin wzdycha ciężko i opuszcza wagon. Idzie do wagonu służbowego, siada przy małym stolczku i mruczy do siebie:

— To ci publiczność! I jak tu dogodzić! Zmuszają wprost człowieka do opicia... Nic nie robić — wściekają się, zaczęły coś robić — też źle!

Podtiagin wyciąga butelkę i pije, zapominając o pracy i obowiązkach.

Magazyn i Pracownia wyróbów podróżnych i skórzano-galanteryjnych

Feliks Janson w SOSNOWCU ul. Warszawska 10

POLECA na sezon letni: KUFRY, walizy, łózka polowe, leżaki, hamaki, piłki koszykowe, piłki footballowe, pantofle gimnastyczne i sportowe, kostiumy lekko-atletyczne i t. t.

CENY NISKIE. OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA.

UWAGA: Wszystkie towary udzielam na raty wekslowe.

Dodatek specjalny „Dziennika Pracy-Expressu Zagł.”

poświęcony sprawie 10-lecia Stowarzyszenia lokatorów w Będzinie.

Komunikat.

W niedzielę, dn. 22 maja r. b. o godz. 10.30 rano w sali teatru „Nowości” w Będzinie Stowarzyszenie Lokatorów m. Będzina obchodzić będzie jubileusz 10 cio lecia swego istnienia.

Program uroczystości:

1. Zagajenie
2. Wybór przewodniczącego
3. Zaproszenie do Prezydium
4. Uczczenie pamięci zmarłych członków zarządu
5. Powitanie delegatów
6. Sprawozdanie z działalności St-nia za czas 1917—27.
7. Referat
8. Przemówienia delegatów
9. Zakończenie

* * *

W dniu dzisiejszym Stowarzyszenie lokatorów m. Będzina, obchodzi uroczystość dziesięciolecie swej pracy.

Czy praca ta była owocna, niech osądzi społeczeństwo miejscowe, dla którego dobra zarządy Stowarzyszenia starały się robić wszystko, co było w ich mocy.

A praca ta była wszechstronna i bardzo uciążliwa.

Stowarzyszenie udzielało porad członkom, którzy sami nie mogli zorientować się w przepisach i ustawie.

Stowarzyszenie zapewniało swym członkom obronę sądową, aczkolwiek dążeniem instytucji było załatwianie spraw polubownie. Zadanie to spełniała znakomicie komisja rozjemcza przy Stowarzyszeniu, która w ciągu lat 10 rozstrzygnęła 2700 spraw.

W czasach krytycznych, ciężkich, jakie przeżywaaliśmy pod koniec wojny i po wojnie Stowarzyszenie, by przyjąć z pomocą członkom, stworzyło kooperatywę żywnościową, a niezamierzonym członkom, których nie udało się obronić przed eksmisją. Stowarzyszenie udzielało zapomóg w go-tówce.

Sprawy lokatorów były bronione we wszystkich urzędach przez delegowanych specjalnie ławników, a jednocześnie Stowarzy-

szenie starało się zawsze i dotychczas stara się wszelkimi siłami o obronę interesów lokatorskich w radzie miejskiej.

By uświadomić społeczeństwo o swej pracy, Stowarzyszenie urządzało wiele informacyjnych i uświadamiających i t. p. i t. p.

Stowarzyszenie lokatorów m. Będzina założone zostało w r. 1917.

Skład pierwszego zarządu był następujący:

prezes — Sz. Szeftel, wiceprezes — A. Burakiewicz, skarbnik — L. Borzykowski, sekretarz — A. Perlmutter.

Członkowie zarządu:

Mendel Blumenfrucht, Herszel Blumenfrucht, A. Czerwiński, D. Grossman, Mendel Ferens, Henryk Inwald, Edward Lange, Ch. Sz. Kriegstein, M. Lewin, B. Kapuścik, Izrael Minc, S. Krzywański, M. Hampel, G. Rechin, Izrael Regirer, M. Sztrausman, Jakób Sztatler.

Komisja rewizyjna:

pp. 1) I. Brojde, 2) M. Glück, 3) Wolf Kurland, 4) Ch. Lipner, 5) I. M. Rotsztajn.

Obecny skład zarządu:

prezes — Michał Lewin, wiceprezes — Maks Landau, skarbnik — Mendel Ferens, sekretarz — Izaak Kozłowski — radny miejski.

Członkowie zarządu:

Borzykowski Leon, Berezowski Stanisław, Fryde Herman, Gitler Dawid, Grossman Dawid, Heide Zaweł, Lewkowicz Szaja, Marszycki Leon, Rechtman Bernard, Rajchman Abram.

Komisja rewizyjna:

1) A. Perlmutter, 2) Wolf Kurland, 3) H. Fajerman.

Oskazówki dla lokatorów.

Bardzo często lokator traci mieszkanie przez nieznaną przyczynę przepisów ustawy lub przez niedbalstwo, a utrata dachu nad głową jest w dzisiejszych warunkach wydarzeniem katastrofalnym. Nie można dość często przypominać lokatorom o obowiązkach, nakładanych na nich przez ustawę. Większość spraw sądowych o eksmisję wytoczona jest z powodu nieopłacenia w terminie czynszu. Niepłacenie dwóch rat komornego powoduje eksmisję. Komorne winno być płacone z góry. Jeśli jest spór o wysokość podstawowego komornego (płaconego w czerwcu 1914 r.), należy w każdym razie ofiarować gospodarzowi komorne i wystąpić jednocześnie do urzędu rozjemczego o ustalenie ceny.

Ile ofiarować? Odróżnić należy dwa wypadki. Jeśli komorne jeszcze nie zostało ustalone przez urząd rozjemczy, lokator może ofiarować komorne w wysokości, według swego uznania. W wypadku zaś, jeżeli lokator chce wystąpić do urzędu o zmianę

istniejące już rozstrzygnięcia urzędu, musi on ofiarować komorne w wysokości, ustalonej przez urząd. Dopiero nowe rozstrzygnięcie urzędu uprawnia na przyszłość do wysłania kwoty według nowego ustalenia.

Sądy w bardzo wielu wypadkach wydawały wyroki eksmisji; z powodu niezastosowania się do wspomnianego przepisu.

Jak należy ofiarować komorne? Jeżeli gospodarz odmawia wydania pokwitowania, najlepiej jest wysłać komorne przez Stowarzyszenie Lokatorów. Zaofiarowanie komornego przez Stowarzyszenie Lokatorów jest z wielu względów dogodniejsze niż ofiarowanie przy świadkach.

Jakie płacić świadczenia? Jeżeli komorne przekracza 50 proc. należy płacić tylko za dostarczenie wody i za wywóz nieczystości kloacnych, a jeżeli komorne osiągnie 75 proc. podstawowego komornego — wszystkie świadczenia ustają.

Zarząd St. Lokat.
m. Będzina

Walka z głodem mieszkaniowym.

W związku z ogólnym kursem reakcyjnym, który wzmagają się w powojennej Europie a bardzo poważnie opanował też Polskę, kamienicznicy podnoszą głowę. Żądają oni, w imię specyficznie pojętej zasady własności, prawa niepodzielnego panowania w swej kamienicy, co na język praktyczny przełożony, oznacza, nie mniej i nie więcej jak prawo do zdzierania skóry lokatorskiej.

Przeszkodą ku takiemu niepodzielnemu panowaniu kamieniczników nad lokatorami jest prawo o ochronie lokatorów. Prawo to w Polsce posiada wiele zasadniczych braków, jest jednak kością w gar-

dle kamieniczników i wszystkie ich dążenia zmierzają ku temu, aby prawo to znieść.

Niemal w całej Europie rządy były zmuszone po wojnie zaprowadzić ustawodawczą ochronę lokatorów. Wojna niszczy, rozwała, a nie buduje; i o ile już przed wojną w niektórych miastach się rozwijały lub handlowych nastąpił brak mieszkań i stałe przez to lokale drożały, to po wojnie sprawa ta zamieniła się wprost w klęskę społeczną. Klęska ta potęgowała się jeszcze przez to, że kapitał prywatny, zresztą przez wojnę silnie uszczuplony, szukał lokaty przeważnie w handlu, gdzie dawał

większe zyski, aniżeli mógł dać ulokowany w budowę domów mieszkalnych. Dlatego też w tej dziedzinie zmuszone były ingerować rządy i stanąć po stronie wielkiej masy lokatorów, ograniczając prawo właściciela kamienicy.

Trwać to musi tak długo, jak długo istnieć będzie brak mieszkań. Brak inicjatywy prywatnej w budowie domów w wielu państwach i miastach na zachodzie Europy zastępuje inicjatywę państwową i komunalną.

Niemcy na rok 1927 uchwaliły na cel budowy domów mieszkalnych z budżetu państwa poważne sumy. Magistrat Wiednia co rok buduje tysiące pomieszczeń mieszkalnych. Rozumie się, że to wszystko jest niewystarczające. Ale ważne w tem jest to, że został wytknięty kierunek, w którym zdąża społeczeństwo dla zapobiegania — brakowi mieszkań. A kierunek ten wskazuje nam jasno, że rozbudowa miast, dostarczanie mieszkańcom mieszkań przenosi się na państwo komuny, że na kapitał prywatny mało liczyć należy.

U nas, choć jest gorzej niż na Zachodzie, prawie, że się nic jeszcze nie robi. Państwo domów mieszkalnych nie buduje, gminy zaledwie zdobywają się na słańską inicjatywę i potrafią wybudować kilka baraków dla bezdomnych i na tem koniec. Nasz magistrat dotychczas nie zdobył się nawet na wybudowanie baraków dla eksmitowanych i bezdomnych. Tymczasem ludność zwąra w Polsce szybkoć aniżeli u Zachodzie, miasta ludnością się przepelniają i głód mieszkaniowy stale wzrasta. Płuca nasze coraz to mniejszą ilością powietrza obywać się muszą, coraz bardziej narażeni jesteśmy na choroby i coraz gorzej z nami pod względem zdrowotnym i moralnym. W kraju naszym jest złe, sytuacja gospodarcza nie utrwalona setki tysięcy bezrobotnych, których państwo ustrzymuje, wypłacając zapomogi, warunki bytowania robotników, pracowników umysłowych, nauczycieli gorszo o wiele od

Tabela wysokości płacenia czynszu komornego za II kwartał 1927 r.

Lit. „A“			Lit. „B“			Lit. „C“			Lit. „D“		
Ustalono komorne w czerwcu 1914 r. płacone w stos. rocznym			Ustalono komorne w czerwcu 1914 r. płacone w stos. rocznym			Ustalono komorne w czerwcu 1914 r. płacone w stos. rocznym			Ustalono komorne w czerwcu 1914 r. płacone w stos. rocznym		
Ruble	Zł. gr.	w. II — 43%	Ruble	Zł. gr.	kw. II — 78%	Ruble	Zł. gr.	kw. II — 83%	Ruble	Zł. gr.	kw. II — 88%
20	53 2	5.72	25	66 80	12.97	180	477 80	99.35	90	239.40	52.67
22	58.52	6.29	30	79 80	15.56	200	512.—	110.39	100	266.—	58.52
24	63 84	6.86	35	93.10	18.15	250	665.—	137 98	150	399.—	87.78
25	66.50	7.15	40	106 40	20.75	300	798.—	165.59	200	532.—	117.04
30	79.80	8.58	50	133.—	25.94	350	931.—	193 18	250	665.—	146.30
35	93.10	10.01	60	159.60	31.12	400	1064.—	204.22	300	798.—	175.56
40	106.40	11.44	70	186 20	36.30	450	1197.—	227.78	350	931.—	204.82
45	119.70	12.87	80	212.8	41.50	500	1330.—	251.34	400	1064.—	228.22
50	133.—	14.30	100	266.—	51.87	550	1463.—	274.90	450	1197.—	251.34
60	159.60	17.16	120	319.20	62.24	600	1596.—	308.46	500	1330.—	274.90
65	172.90	18.59	150	399.—	77.80	650	1729.—	332.02	550	1463.—	297.96
70	186.20	20.02	175	465.50	90.77	700	1862.—	355.58	600	1596.—	321.02
80	228.80	22.88	200	532.—	103.74	750	1995.—	379.14	650	1729.—	344.08
85	242.10	24.31	225	598.50	116.72	800	2128.—	402.70	700	1862.—	367.14
90	255.40	25.74	250	665.—	129.69	850	2261.—	426.26	750	1995.—	390.20
95	268.70	27.17	300	798.—	155.61	900	2394.—	449.82	800	2128.—	413.26
100	282.—	28.60									

Lokatorzy i sublokatorzy!

Chcecie wiedzieć, ile komornego należy zapłacić? Jeżeli gr zi Wam ze strony właściciela domu eksmisja.

Jeżeli macie o mieszkanie zatarg z kamienicznikami. W tych i wogóle we wszystkich sprawach, dotyczących waszego mieszkania —

Zwracajcie się do biura Stowarzyszenia Lokatorów m. Będzina, ul. Modrzejska № 44.

Biuro czynne w dni powszednie od godz. 6 ej do 8-ej wiecz.

przedwojennych. „Niema pracy” albo „za mało jej mamy” — ota słowa idące po Polsce. Ale równocześnie słyszy się też głuchą skargę na brak mieszkań. „Budować i budować” czy nie powinno być w tych warunkach hasłem wszystkich, a w pierwszym rzędzie rządu i gmin?

Nie, tego u nas nie widzimy, a to, co się robi, jest tak utrudnione i tak skąpe, że rzec można: z tego drzewa owoc nie wyrośnie, z tej pracy mieszkań nam nie przybędzie.

A tymczasem nie zważając na ciężką sytuację ogółu obywateli, właściciele domów obchodzą ministerja i wszędzie puka. Znieść ochronę lokatorów! Oto ich hasło. Wiedzą oni wszakże dobrze, że o całkowitem zniesieniu ochrony lokatorów w obecnej chwili mowy być nie może, że żaden nawet najreakcyjniejszy, najbardziej wrażliwy na utyskiwanie kamieniczników rząd na to się nie zdecyduje. Kamienicznicy więc rozpoczęli walkę narazie o to, aby w prawie tem dokończyć wyłomu.

W obecnej chwili starają się pod rozmaitemi pozorami otrzymać prawo eksmisji. W sądach polskich obecnie pełno jest spraw, w których kamienicznicy żądają wyroków eksmisyjnych na lokatorów. Drobne nieraz chybiecie, przymtem brak porady i obrony prawnej i eksmisja gotowa.

Stuczek i kawałów kamienicznicy już się potrafilili nauczyć nie mało. To też lokatorzy we wszystkich sprawach związanych z mieszkaniem winni być ostrożni, a przede wszystkim mieć oparcie w organizacji lokatorskiej.

Organizacje lokatorskie z natury swej są bezpartyjne, ale lokatorzy pamiętać powinni, żeby do ciał parlamentarnych czy samorządowych wybierali ludzi, którzy spraw lokatorskich bronić będą.

Świadomością i organizacją obronimy swoją sprawę.
H. B.

ALFRED SZWARCBAUM
BĘDZIN, Małachowskiego 26.

Telefon Nr. 63. — — Telefon Nr. 63.

SKŁAD ŻELAZA.

SZLAMA ROTTNER,
BĘDZIN, ul. Małachowskiego 4.

Handel win i wódek.

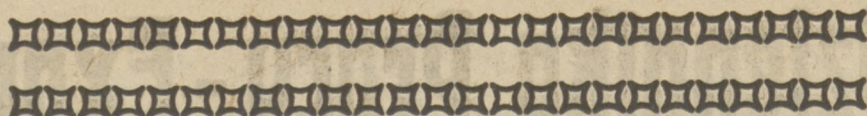
FABRYKA CZEKOLADY

„ZGODA”

Będzin, Sączewska 7, tel. 4-34.

Koszt czekolady

P. K. O. Katowice, Nr. 303,833.

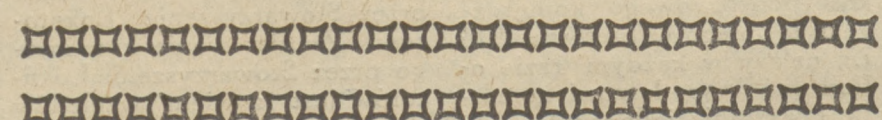
Istnieje dziedzina w której władze municypalne mają do zdziałania najwięcej. Jest to straszna kwestja mieszkaniowa, powojenny upiór, zmora dusząca. Setki tysięcy mieszkańców Zagłębia dzielą się na ugrupowania narodowościowe i partyjne, ale wszyscy mieszkańcy wołają zgodnie:

Żądamy nowych mieszkań!

Żądamy nowych domów!

Żądamy rozbudowy miast!

Niechże o tem pamiętają nasi radni. Dziękujemy wam za wasze tramwaje, za gaz, za kanalizację. Budujcie domy. Bierzcie przykład z Wiednia, Berlina, Londynu — gdzie liczba nowych, komfortowo urządzonych mieszkań wyraża się w setkach tysięcy. Ludzie bezdomni, ludzie podziemni, bo gnieźdzący się w wilgotnych piwnicach oczekują wyzwolenia. Zamiast samorządu gadułów niech nastąpi samorząd budowniczych. Tego żądamy i żądać będziemy aż do skutku!!!

BANK KUPIECKI

z odpow. ograniczoną w Będzinie. Telefon 5 49,
Przyjmuje wszelkie operacje, wchodzące w zakres bankowości.

D. GITLER, Będzin, ul. Małachowskiego 3.

Sprzedaż galanterji, bielizny damskiej i męskiej oraz pończoch i skarpetek.

Ceny konkurencyjne. Uwaga! Kredyt niewykluczony.

A. NEUMARK, Będzin, ul. Małachowskiego 10

SKŁAD FARB MALARSKICH, FARBIARSKICH i PRODUKTÓW CHEMICZNYCH.

Dostawa dla kopalń, hut i fabryk.

Bank Kredytowy

z odpow. ograniczoną

Telefon 174.

Telefon 174.

Przyjmuje wszelkie operacje w zakres bankowości wchodzące.

Bank Spółdzielczy

z odpow. ograniczoną

Telefon 2-28

w BĘDZINIE

Telefon 2-28

Rachunek bieżący: Bank dla Spółdzielni w Warszawie R-ki w P. K. O.: Warszawa 62.296, Katowice 304.594

Przyjmuje wszelkie operacje wchodzące w zakres bankowości.

Największe w Zagłębiu Składy Futer

L. Goldstein i N. Tenenberg

BĘDZIN,

ul. Kołłątaja 14, I-sze piętro
TELEFON № 140.

SOSNOWIEC,

3-go Maja (vis à vis dworca gł.)
TELEFON № 344.

POLECAJĄ:

futra damskie i męskie, kołnierze, etole itp. oraz różne skórki krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze.

WYKONYWAJĄ

we własnych warsztatach, wszelką robotę, w zakres kuśnierstwa wchodzące.

„PIAST”

T.wo Ubezpieczeń
Sp. Akc.

Przyjmuje ubezpieczenia: od ognia, od strat wskutek przerwy ruchu, przedsiębiorstwa przez pożar spowodowanych (Chômage), od uszkodzenia szyb i luster, od kradzieży z włamaniem i rabunku. Transportu wszelkiego rodzaju. Ubezpieczenia na życie i od nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczenie koni.

Blizszych informacji udziela:

Oddział w Sosnowcu, przy ul. Czystej 9. Tel. 1-83.
Reprezentacja w Będzinie **A. Perlmutter**
ulica Małachowskiego 24. Teleton 1-35.

Michał Lewin

BĘDZIN, Sączewska Nr. 25. Tel. 1-30.

Biuro pośrednictwa handlowego.

Załatwia prędko i sumiennie wszelkiego rodzaju transakcje handlowe. Pośredniczy przy zakupie i sprzedaży towarów, placów i domów. Przyjmuje zamówienia na dostawy. Branża obojętna. Przyjmuje przedstawicielstwa poważnych firm krajowych i zagranicznych.

Magazyn mód „SABINA”

wł. Julian Garfinkel

BĘDZIN, ul. Kołłątaja Nr. 32.

Poleca bieliznę damską i męską, krawaty, szelki, pończochy, skarpetki, parasolki, rękawiczki trykotowe i skórkowe, oraz kapelusze damskie podług najnowszych modeli.

Ceny przystępne.

Obsługa solidna.

Radioaparaty, części składowe do radioaparatów najnowszej konstrukcji, lampki katodowe „Echo” oraz wszelkie materiały elektrotechniczne poleca po cenach najniższych

J. GOLDFELD

Pierwsze Będzińskie Biuro
Instalacyjno Techniczne

BĘDZIN, ul. Kołłątaja 89. Telefon 4.

M. GOLD, Będzin

Skład: Plac 3-go Maja Nr. 6. Telefon 4 51.

Mieszkanie: Małachowskiego 24. Telefon 2 02

==== Materiały drzewne. ====

KSIAŻNICA ZAGŁĘBIA

w Dąbrowie Górniczej, ul. Sobieskiego 13 tel. 204.

■ ■ Poleca w wielkim wyborze: ■ ■
Książki naukowe, beletrystykę, ■ ■
mapy, żurnale, nuty. ■ ■

RADIO LITERATURA

Prenumerata pism krajowych i zagranicznych. Reprodukce obrazów. Materiały piśmienne w wielkim wyborze.

Usługa prędką. ■ ■

Ceny umiarkowane.

I. REQIRER, Będzin, Kołłątaja 13

Telefon Nr. 196 i 197. :: :: Telefon Nr. 196 i 197.

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH
i PRZYBORÓW FOTOGRAF.

SKŁAD SUKNA

A. Z. PTASZNIK

Będzin, Kołłątaja 26

I piętro. Telefon nr. 173.

Towary kostjumowe damskie i męskie.

Towary paltowe damskie i męskie.

Skład mój jest zaopatrzone bogatym wysortowanym wyborem towarów krajowych i zagranicznych w najlepszych gatunkach.

Obsługa solidna.

Obsługa solidna.

Kronika.

KALENDARZYK.

Maj
22
Niedziela

Julji, Heleny
† ś. d. Dezyder

Wschód słońca 3.34.
Zachód „ 7.32.

RADJO.

Niedziela — 22 maja
WARSZAWA.

12.00 Komunikat lotniczo-meteorologiczny
13.45 Odczyt pt. „Sprzęt siana”
14.10 Odczyt pt. „Hipoteki w drobnych gospodarstwach”
14.35 Odczyt pt. „Najważniejsze wiadomości i wstąpienia rolnicze”
15.00 Komunikat meteorologiczny
15.10 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej.
17.00 Program dla dzieci.
17.30 „Fragment posiedzenia Sejmu Catoletniego”
18.40 Rozmaitości.
19.00 Odczyt pt. „Orle Napoleońskie — Książę Reichstadt”
19.30 Odczyt pt. „Z Gibraltaru do Tunisu”
19.55 Odczyt pt. „Co każdy Polak o Lidze Narodów wiedzieć powinien”
20.30 Koncert wieczorny. W przerwie komunikat Messenger Polonais.
20.30 Koncert wieczorny, poświęcony twórczości K. M. Webera.
22.00 Komunikat lotniczo-meteorologiczny Sygnał czasu. Komunikaty pracowni
22.30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz”

KRAKÓW.

15.10 Transmisja z Warszawy.
17.00 Audycja krakowska: Koncert kompozytorski Karola Szymanowskiego.
18.40 Rozmaitości.
19.00 Odczyt pt. „Wśród książek”.
19.30 Odczyt pt. „O Zawoźcie rolniczym”
20.00 Przerwa, ewentualnie komunikaty.
Od 20.30 Transmisja z Warszawy.

POZNĄ.

12.00 Odczyt z działu rolnictwa pt. „Aktualne zagadnienia z zakresu pszczelnictwa”
12.10 Odczyt z działu rolnictwa pt. „Jaka rasa kur należy u nas hodować”
15.10 Transmisja koncertu z Filharmonii Warszawskiej.
17.00 Program dla dzieci.
17.10 Transmisja koncertu z Warszawy
18.45 Nad program węg. p. Czesław Karłowicz, artysta Teatru Nowego.
19.00 Odczyt pt. „Powstanie dawnej Izby Poselskiej w Polsce”
19.25 Komunikaty gospodarcze.
19.40 Odczyt pt. „Idea samostanowienia narodów a ideowe stanowisko Polaków w walce z Krzyżakami”
20.15 Koncert wieczorny. Chór „Echo”

Teatr Polski w Katowicach.

Niedziela dnia 22 bm. „Szkoła żon” o godz. 4 popoł.
Niedziela dnia 22 bm. „Niteuche” (występ E. Giedt).
Poniedziałek dnia 23 bm. „Tosca” — gościnny występ Z. Z. I. — Z. Z. I. — Wtorek dnia 24 maja „Niteuche” — występ E. Giedt.
Środa dnia 25 maja „Verbum nobile”, „Pajace” — występ Z. Z. I. — Z. Z. I. — F. Bedlowieza.

Ogólna.

(a) Nie będzie przedłużenia roku szkolnego. Sferę nauczycielską zaniepokojone były pogłoskami, że ministerium wyznaczy oświecenię przygotowanie okólnik, na zasadzie którego wykłady w szkołach miałyby być przedłużone o 10 dni, a to z tego względu, że wykłady w b. r. były opóźnione o 10 dni z powodu szkarlatyny.

Dowiadujemy się, że po tośki te są nieuzasadnione i przedłużenie wykładów nie będzie miało miejsca.

Z Sosnowca.

(a) OD WYDAWNICTWA. Z powodu koniecznego remontu maszyny „Dziennik Pracy — Ekspres Zagłębia” w poniedziałek nie wyjdzie.

(a) Z posiedzenia zarządu miasta. Na ostatnim posiedzeniu zarządu miasta postanowiono: kupić do robót kanalizacyjnych mieszarkę betonową, rozpatrzyć plany budowy rzeźni i targowiska wraz z kosztami i postanowiono przekazać je wydziałowi budowlanemu do sprawdzenia i zaopiniowania; rozpatrzyć projekt wodociągów, przedstawiony przez firmę Ulen et Comp. i zdecydowano go zwrócić firmie do należytego wypełnienia; przydzielono 3 zarekwirowane mieszkania, wreszcie rozpatrzono projekt umowy ze spółką tramwajową w Zagłębiu w sprawie korzystania z ulic i placów.

(a) Z rady miejskiej. Wczoraj o godz. 6 odbyło się posiedzenie specjalne rady miejskiej w Sosnowcu w celu uczczenia działalności literackiej Andrzeja Struga i nadania mu obywatelstwa honorowego m. Sosnowca. Przewodził prezes rady dr. Pewełek, na co odpowiedział znakomity pisarz dziękując za zaszczyt, który go spotyka.

Na posiedzeniu obecna była również małżonka jubilatki i szereg zaproszonych gości z pośród miejscowego społeczeństwa.

O godz. 7 i pół odbyła się w teatrze akademja, a następnie bankiet w sali techników.

(a) Zagłębie odda część pro dom Słowackiego. Jak donosiliśmy wczoraj, starosta p. Olpiński wyjednał zgodę prezydium rady ministrów, by pociąg wiozący prochy wieszczą, był skierowany przez Zagłębie. Na skutek powyższego uległ zmianie projekt wyjazdu pociągu z Warszawy. Pociąg z prochami Słowackiego wyruszy z Warszawy, nie jak było postanowione pierwotnie, o godzinie 3 popoł., lecz o godzinie wcześniej, to jest o godzinie 2 popoł.

Celem należytego uczczenia prochów wieszczą, komitet w Sosnowcu czyni już odpowiednie przygotowania, by godnie wystąpić. W bieżącym tygodniu odbędzie się specjalne posiedzenie komitetu, gdzie będą omówione szczegółowo złożenia hołdu zwłokom Słowackiego w Sosnowcu oraz wzięcia udziału w uroczystościach w Krakowie.

(a) Do społeczeństwa miejscowego. Powiatowy komitet kolonii letnich dla dzieci z Niemiec, Gdańska i Górnego Śląska pragnie zebrać fundusze dla zrealizowania zamierzeń głównego komitetu kolonii letnich dla tych dzieci i zwraca się za naszym pośrednictwem do społeczeństwa z prośbą o składanie ofiar na ten cel. W zbieraniu ofiar pośredniczy chętnie nasze pismo.

Zaznaczamy przytem, że niekoniecznie chodzi o wielkie sumy, ale o najmniejszy choćby datek, który będzie świadczą o naszych uczuciach dla dzieci, które zrzadzeniem losu znalazły się po za granicami państwa polskiego i narażone są na wpływy wrogie naszemu narodowi.

(a) Ulgi w uzdrowiskach dla urzędników państwowych. Koło sosnowieckie stowarzyszenia urzędników państwowych informuje kolegów i koleżki, iż niżej wyszczególnione uzdrowiska wyraziły dotychczas swą zgodę na udzielanie ulg kąpielowym członkom S. U. P. i ich rodzinom:

Ciechocinek — bezpłatne kąpiele: solankowe, borowinowe i gazowe (ilość ograniczona). Szczawnica — 25 proc. na zabiegach leczniczych.

Iwonicz — 25 proc. na ką-

KINO
„OAZA”
Sosnowiec.

Dziś ostatni dzień
Jej Królestwo
dramat na tle stosunków dworu cesarskiego Mikołaja II podczas przewrotu bolszewickiego. W roli głównej prześliczna CORINNA GRIFFITH.

KINO
„Sfinks”
Sosnowiec.

Od poniedziałku 16-go maja r. b. i dni następne
Szatan w jedwabiach (Naga Kobieta)
dramat erotyczny w 12 aktach.
W roli głównej najpiękniejsza kobieta świata NITA NOLDI.

Kino-teatr
„Udziałowy”
Sosnowiec.

Od poniedziałku 16-go maja r. b. i dni następne
Fanfary śmierci (Skrwawiona arena)
przepiękny dramat erotyczny, podług powieści Pawła Gwynne „The bandolero” po raz pierwszy na ekranie jedyne autentyczne zdjęcia walki byków w Sewilli.
W roli głównej RENEE ADOREE.

KINO
„CORSO”
BĘDZIN.

Od piątku 20 do niedzieli 22 maja r. b. włącznie
Pat i Patachon
niezastąpieni komici świata w wielkiej rewii musującego śmiechu w 12 akt. p. t. „ZIĘCIOWIE W OPAŁACH”.

pielach i mieszkaniu w sezonie I (V. — 19. VI) i w sezonie III (21. VIII — 15. IX) — ilość ograniczona.

Rabka — 50 proc. na kąpielach i zabiegach leczniczych.

Inowrocław — 25 proc. na kąpielach (członkowie i ich żony).

Piszczany (Czechosłowacja) — 30 proc. na zabiegach leczniczych i 15 procent na mieszkaniu.

Osoby, pragnące skorzystać z powyższych ulg, winny zwrócić się piśmiennie za pośrednictwem koła w Sosnowcu (kasa skarbową Edmund Indelak) do zarządu głównego o wydanie specjalnych w tym celu zaświadczeń.

(a) Zebranie urzędników kolejowych. Dziś, w niedzielę o godzinie 15-ej w pierwszym terminie, w sali szkoleń na stacji Sosnowiec W., odbędzie się ogólne roczne zebranie członków koła XIII związku urzędników kolejowych, bez względu na ilość obecnych.

Członkowie zarządu i komisji rewizyjnej zbiorą się o g. 10-ej w lokalu własnym związku, przy ul. Parkowej 1.

Porządek dzienny: 1. zagajenie zebrania; 2. wybór prezydium; 3. odczytanie protokołu z ostatniego zebrania; 4. sprawozdanie ustępującego zarządu; a) ogólne, b) komisji sztandarowej, c) finansowej, d) komisji rewizyjnej; 5. wybory nowego zarządu; 6. sprawozdanie delegatów ze zjazdu okr. warsz.; 7. referat przedstawicieli zarządów g. i okr.; 8. wolne wnioski.

Wobec bardzo ważnych spraw wskazane jest jaknajliczniejsze przybycie, celem powzięcia należytych uchwał. Zarząd.

(a) Włec postać Stańczyka. Dziś, na kop. hr R-nard, poseł Stańczyk przemawiać będzie na wiecu o obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej, o ubezpieczeniach na starość i odczyta sprawozdanie z zawartej umowy w górnictwie.

(a) Strajk w kopalniach rud. Od szeregu tygodni, centralny związek górników [odział w Dąbrowie, prowadzi układy o podwyższenie zarobków na kopalniach rud na całym terenie państwa. Ponieważ przemysłowcy nie chcą

ustąpić, został proklamowany strajk. Wybuch strajku jednak został narazie wstrzymany dzięki interwencji głównego inspektora pracy p. Kłotta.

W powyższej sprawie w nadchodzący wtorek odbędzie się ponowna wspólna konferencja. Wybuch strajku 7 tysięcy robotników zależeć będzie od tego, czy ministerium pracy uda się nakłonić przemysłowców do ustępstw.

(a) Zakonficerowanie tygodnia harcerskiego. Na zakończenie tygodnia harcerskiego odbędzie się dziś o godz. 11 przed południem na placu wychowania fizycznego zawody lekkoatletyczne między drużynami chorągwi zagłębiowskiej z.h.p. Wieczorem w sali teatru miejskiego odbędzie się przedstawienie amatorskie, urządzone przez harcerzy hufca sosnowieckiego.

(a) Wycieczki T. U. R. Dziś zarząd oddziału T. U. R. w Będzinie, urządza wycieczkę dla członków i sympatyków wraz z ich rodzinami i „Czerwonego Harcerza” do lasów Gołazki Preczyckiej.

Wymarsz nastąpi z lokalu przy ul. Kościuszki Nr. 20 o godz. 7 rano.

W niedzielę, dn. 29 maja r. b. organizowana jest wycieczka do Ogródzienia. Wyjazd pociągiem do Zawiercia o g. 6 min. 5/ rano. Z Zawiercia pieszo malowniczą okolicą do Ogródzienia i sąsiednich okolic.

W Zielone Świąta dn. 5 i 6-go czerwca r. b. wycieczka dwudniowa do Ojcowa przez Olkusz. W wycieczce tej biorą udział Oddziały T. U. R. Będzin, Sosnowiec i Niemce z orkiestrą symfoniczną.

Koszt od osoby wyniesie 5 do 6 zł. bez utrzymania.

Wycieczki powyższe organizuje i prowadzi ob. Z. Rembowski, przewodniczący oddziału T. U. R. w Będzinie, i udziela informacji codziennie w Będzinie ul. Kościuszki 20 od godz. 6 — 8 wiecz.

(a) Zebranie robotników. Onegdaj w fabryce „Radocha” odbył się zebrań robotników, na którym delegaci Z. Ołkowski i Rylak proponowali robotnikom zapisanie się do związku zawodowego robotników przemysłu chemicznego w Zawierciu. Na powyższą propozycję robotnicy się zgodzili. Jednocześnie robotnicy

zażądali, by delegaci wystąpili do inspektora pracy o wyjednanie im podwyżki płac o 20 procent.

(a) Występ „Echa.” Jutro na koncercie harcerzy wystąpi znany na tutejszym gruncie chór „Echa” pod batutą prof. J. Czubatego.

(a) „Zagłębianka” — „Ruch” W dniu dzisiejszym o godz. 16.30 odbędzie się zawody o mistrzostwo kl. „B” tutejszego podokręgu K. Z. N. P. O. na boisku kolejowego klubu sportowego „Ruch” między gospodarzami a kl. sp. „Zagłębianka”. O godzinie 14 ej przedmecz rezerw.

(a) „Brynica” — „Swit”. Zawody o mistrzostwo I-ej ligi podokręgu sosnowieckiego odbędzie się dziś, tj. w niedzielę, na boisku T. S. „Victoria”. Początek bardzo interesujących zawodów o godz. 11 i pół przed południem.

(a) Zaginął. Agnieszka Sawicka, zamieszkała na kolonii Saturn, zameldowała policji, że jej syn 17-letni Jan wyszedł przed paru dniami z domu i dotychczas nie powrócił.

(a) Kradzież. Kazimierz Niepsój z Katowic ukradł z kieszeni Helenie Rozenfeld portomonetkę z 60 zł.

Szlamię Gra-carowi (Kołłataja 6) skradziono rower wartości 200 zł.

Mieczysław Antoszewski zameldował policji, że podczas snu w pociągu skradziono mu portfel z 50 zł.

Z Będzina.

(b) Gość z Pragi. W przejeździe z Warszawy do Pragi wstąpił do urzędu zdrowia w Będzinie, dr. Milam przedstawiciel fundacji Rockefellera, aby się przekonać o postępach pracy w organizowanych ośrodkach zdrowia, na prowadzenie których fundusz Rockefellera, jak już pisaliśmy, dał poważne subsydium. Pan dr. Milam, odbył konferencję z p. starostą Olpińskim, a następnie z dr. Ryderem, lekarzem powiatowym, zwiedził trzy ośrodki zdrowia.

Przed wieczorem dr. M. wyjechał do Krakowa, gdzie zwiedzi szkołę pielęgniarstwa, a następnie odjedzie do Pragi.

(b) Ze sportu. W niedzielę o godzinie 4.30 po południu

na boisku „Hakoachu” w Będzinie odbędą się zawody w piłkę nożną o mistrzostwo I-lej ligi pomiędzy drużynami Sosnowiec-Liga a Hakoachem z Będzina. O godzinie 2.30 — przedmecz.

Z Dąbrowy.

(d) **O zasiłki dla pracujących 3 dni w tygodniu.** Na wielu kopalniach w Zagłębiu robotnicy pracują tylko 3 dni w tygodniu. Są to robotnicy, którzy już od połowy 1924 roku przez cały rok 1925 i 1926, do wybuchu strajku górników angielskich pracowali przeważnie po 3 dni w tygodniu. Pracując w takich warunkach materialnych znajdują się oni obecnie w krytycznych warunkach materialnych. Kierując się względami powyższymi, centralny związek górników w Dąbrowie zwrócił się do zarządu obwodu funduszu bezrobocia z prośbą o przyznanie tym robotnikom zasiłków.

(d) **Włec na kop. „Reden”.** Dziś na kop. „Reden” sekretarz centralnego związku górników p. Bilnik, wygłosi referat na temat „sytuacja polityczna i gospodarcza oraz ubezpieczenie na starość”, a następnie odczyta sprawozdanie z zawartej umowy w górnictwie.

(d) **Koncert na rzecz harcerzy.** Dziś, w wielkiej sali „Ogniska”, odbędzie się koncert na rzecz obozów i kolonji letnich dla pierwszej drużyny harcerskiej. Współudział w koncercie przyrzekli: pp. Liljana Zamorska, St. Nowakowa, prof. Bol. Mazurkiewicz oraz chóry dąbr. tow. muzycznego pod dyktando Garbusińskiego.

(d) **Petycja lokatorów.** Szereg lokatorów, zamieszkających w Dąbrowie, zwrócił się z petycją do zarządu miasta z prośbą o poczynienie odpowiednich zarządzeń, aby właściciele nieruchomości przeprowadzili taki remont swych domów.

Trzeba zaznaczyć, że obecnie pp. właściciele domów wszelkie reperacje każą przeprowadzać lokatorom, co oczywiście zawsze wywołuje spory.

(d) **Śmierć przy pracy.** Onegdaj na kop. „Flora” uległ wypadkowi śmiertelnemu górnik, Ignacy Krawczyk, lat 41, żonaty z Gołonoga. Wypadek nastąpił wskutek osunięcia się kamienia przy budowie tamy na pochylni.

Z Zawiercia.

(z) **Z posiedzenia komisji opieki społecznej.** W środę odbyło się posiedzenie komisji opieki społecznej, na którym postanowiono prowadzić ścisłą kontrolę ojców i matek, jak również prywatnych opiekunów, obowiązanych do opłat za wychowanków, utrzymywanych przez magistrat w schronisku w wysokości dziennych kosztów utrzymania, obliczonych według wydatków w r. 1926. Do opornych płatników będą stosowane środki ostrej metody, wypisanie dziecka ze schroniska, lub wystąpienie na drogę sądową.

Kolonje letnie dla dzieci, mają być zorganizowane w krótkim czasie, jedynie chodzi o ostateczne porozumienie się ze starostwem zawierckim w sprawie lokalu w Krzemiedzie, gdzie ma być umieszczona część dzieci na lato.

Uchwalono wystąpić z wnioskiem do zarządu miasta, aby jaknajszybciej przystąpiono do skanalizowania schroniska dla dzieci.

(z) **Powstanie tow. krajoznawczego.** Przedwczoraj na zebraniu w resursie tow.

akc. Zawiercie powołano do życia oddział zawiercki polskiego towarzystwa krajoznawczego. Do zarządu weszli: pp. inż. M. Laubitz, K. Piotrowski, Przyborowski, Sokołowska, dyr. Szymański, ks. Wayzler i prof. Zębaty.

Nowo powstałej placówce kulturalnej należy życzyć pomyslnego rozwoju.

(z) **Urodzaje.** Stan urodzajów na terenie powiatu przedstawia się znacznie gorzej niż w roku ubiegłym. Wskutek wilgoci, wygniła część oziem, zasiewy jak przedstawiają się również złe, gdyż jednej czwartej nie zasiano wcale, a jedną czwartą posiano zbyt późno.

Sprawozdanie

z ogólnego zgromadzenia polskiego czerwonego krzyża.

Posiedzenie zajął ks. szambelan Plenkiewicz, powołując na przewodniczącego ogólnego zgromadzenia p. Kamińskiego.

Ks. Plenkiewicz odczytuje sprawozdanie finansowe za rok 1926. Jak wiadać ze sprawozdania, odczytanego przez k. Plenkiewicza do hody w roku sprawozdawczym wyniosły zł. 4.006.63 gr. saldo z roku 1925 zł. 33.88 gr. zatem po stronie wpływów figuruje łącznie suma zł. 4.040.51 gr. Wydatki zaś: na administrację zł. 1.040.42 gr., wydatki, związane z realizacją budżetu zł. 1.102.93 gr. (w tym wydatki na prenumeratę pism, kursy sanitarne, zapomogi, przekazy do głównego zarządu i okręgu w Kielcach) — pozostałość na dzień 1 stycznia 1927 roku w sumie jeden tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt siedem zł. 16 gr. przeznaczona jest na punkt opatrunkowo-odżywczy w Sosnowcu (w myśl postanowienia zarządu głównego pol. czer. krzyża).

Co do działalności oddziału pol.

czer. krzyża w Sosnowcu, to ograniczała się ona przedewszystkiem do ściągania należytego składek członkowskich następnie z organizowane były kurey dla siostr oraz kandydatek.

Udzielano również pewnych zapomóg wydolonym z Niemiec rodzinom i inn. Poza tem działalność polskiego czerwonego krzyża, jak to już zaznaczono, ograniczyć się musiała do zbierania rezerw na punkt opatrunkowo-odżywczy.

Następnie pp. Kluczewicz i Obuchowicz, członkowie komisji rewizyjnej, złożyli swoje sprawozdanie, zaznaczając, że wobec stwierdzonej zgodności księgi kasowej z przedstawionymi do wodom i oraz prawidłowości w rachunkach oddziału — proponują przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego. Sprawozdania zostają przyjęte i zatwierdzone.

Następnie zostaje odczytany projekt budżetu, który przewiduje w dochodach zł. 4.560.00, w wydatkach zł. 2.692.20 czterwa na punkt opatrunkowo-odżywczy zł. 1.867.80 gr. co łącznie z rezerwą osiągniętą w roku 1926 dałoby sumę 3.764.96 gr. Z sumą tą można rozpocząć akcję, nie wcześniej jednak jak w roku 1928-ym.

Budżet ten został po krótkiej dyskusji przyjęty i zatwierdzony.

Rezultatem dokonanych wyborów jest wejście do zarządu osób następujących: ks. Plenkiewicz, p. Fortini, Kraupe, Jabłoński, Jungowska, Tryburcowa, Dusza i Romasowa. Zarząd zastrzegł sobie jednak prawo powołania jeszcze dwóch osób.

Komisja rewizyjna pozostanie w tym samym składzie, a mianowicie: pp. Obuchowicz, Janicki i Kluczewicz.

W końcu zgłoszono 4 następujące wnioski:

Za pośrednictwem właściwych dyrekcji i zarządów zwrócić się do instytucji przemysłowych, sądowych i t.p. z prośbą o pozwolenie umieszczenia puszek PCK na ofiary;

powołać do życia sekcje kół młodzieży PCK przy szkołach powszechnych i średnich;

ustalić, ażeby składki członkowskie ściągano co dwa miesiące;

zwrócić się do instytucji przemysłowych o uchwalenie pewnych, choćby drobnych, ale stałych subdyjów.

Wszystkie wnioski zostały przyjęte i przekazane zarządowi do wykonania.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu.

2 lata twierdzy za komunizm. — Ładny urzędnik. — Epilog gościnnych występów Zawiercian w Sosnowcu.

Sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznawał w dniu 20 b. m. sprawę 20-letniego Bolesława Ostrowskiego z Dąbrowy-Górniczej (Żelazna 9), oskarżonego o przechowywanie odezw i druków komunistycznych o treści podburzającej do obalenia istniejącego ustroju w państwie. Po zabójstwie s. p. wywiadowcy Piszczyka, policja zajęła się podejrzanymi indywiduami i w dniu 16 lutego b. r. przeprowadziła między innymi rewizję w mieszkaniu Ostrowskiego. Rewizja dała wynik, gdyż w kufrze znaleziono ukryte kilkaset sztuk druków i odezw polskiej młodzieży komunistycznej, nawołującej do obojścia za wskazówkami „wielkich wodzów”: Lenina, Róży Luksemburg i Karola Libknechta i do budowania „na gruzach burżuazji gmachu wolności — komunizmu”. Niefortunnego budowniczego pałaców na łodzi sąd skazał na dwa lata twierdzy.

Za analogiczne przestępstwo był sądzony również 22 letni Jakób Eljasz Wiener, mieszkaniec Będzina (Modrzejowska 78), który w dniu 20 stycznia b. r. zatrzymany został przez policję na ulicy, z powodu podejrzanego zachowania się i rozmów z innymi osobnikami, a w chwili doprowadzenia go do komisariatu, wyrzucił do rynsztoka plik odezw zatytułowanych: „Towarzysze Purman i Dziarski na wolności”. Sąd skazał Wienera na jeden rok twierdzy.

Aleksander Pechalski, lat 31, będąc urzędnikiem funduszu bezrobocia w Sosnowcu, po brał w kwietniu 1925 r. kwotę sięgającą 1000 zł., na wypłatę bezrobotnym w gminie Sułoszowa, z której to kwoty wypłacił zaledwie znikomą

część, resztę zaś przywłaszczył sobie, przedstawiając w urzędzie, na dowód wypłacenia całej sumy, fałszywe pokwitowania. Niesumiennego urzędnika sąd skazał na trzy miesiące więzienia, z zaliczeniem aresztu przewencyjnego.

Znani z pomysłów występów złodzieje 24-letni Henryk Siabosz i 26 letnia Leokadia Legutka, mieszkańcy Zawiercia, w styczniu b. r. przybyli do Sosnowca „zaopatrzyć” się w bieliznę. Chodzili od sklepu do sklepu i podczas gdy Legutka oglądała towary, pod pozorem chęci kupienia, Siabosz kradł. W ten sposób skradli w sklepie Gołuchowskiego 3 szaliki, u Altera — Fiszla sweter, natomiast w sklepie Pawła Kucharskiego nie powiedli się, albowiem w chwili, kiedy Siabosz wsunął pod palto koszulę, kradzież spostrzeżono. Przeszłość kryminalna obojga kampanów jest tak bogata, że niema miasta w Zagłębiu, gdzieby coś nie skradli. Tym razem odpoczną sobie czas dłuższy, gdyż sąd skazał Siabosza na cztery lata więzienia, a kompankę jego na rok i sześć miesięcy, z pozbawieniem praw.

Wapno palone

w wyborowym gatunku, detalicznie i wagonowo, do natychmiastowej dostawy polecają Strzemieszyckie Zakłady Wapienne I. Boruchowski, Strzemieszyce.

BIURO

Sosnowiec, ul. Czysła II piętro.

Potworek o 3-ch nosach.

Dziecko jest zdrowe i ma apetyt.

Do kliniki położniczej szpitala starozakonnych na Czyście w Warszawie przywieziono przed świętoma dniami 37-letnią Kajlę K.

Fakt ten żywo zainteresował lekarzy, bowiem pani K. jest od lat piętnastu zamężna, ośmiokrotnie opłakiwała narodziny

martwych dzieci,

a tym razem wszystko zdawało się wróżyć szczęśliwe macierzyństwo.

Słabość minęła normalnie, lecz niestety, przyszedł na świat potworek o trzech nosach!

Jest to 9-funtowa dziewczynka. Ręce, nogi i tułów ma kształtnie zbudowane. Twarz

en face przypomina

głowę buldoga.

Szeroko rozstawione oczy, nie proporcjonalnie wielkie usta, trzy małe noski — wszystko składa się na niezwykłą całość.

Ponieważ wadliwa budowa jamy ustnej nie pozwala dziecku na ssanie matczynej piersi, lekarze zastosowali sztuczne sposoby odżywiania.

Poza tem niemowlę jest zdrowe. Ma apetyt, krzyczy

piskliwym głosem,

zdradza dużą ruchliwość.

Dr. Antoni Natanson wykonał reontgenologiczne zdjęcie z profilu, które ustaliło liczne odchylenia od normy w budowie czaszki.

OGŁOSZENIE.

URZĄD CELNY w SOSNOWCU podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 2 go czerwca 1927 r. o godz. 11 w sali na dworcu kolejowym Warszawskim odbędzie się:

SPRZEDAŻ LICYTACYJNA

zalegających w magazynach celnych, towarów nieopłaconych cłem i skonfiskowanych. Spis wyznaczonych do licytacji towarów wywieszony będzie na drzwiach wyżej wymienionej sali i Urzędu Celnego od dnia 26 maja r. b. Towary nie sprzedane w dniu 2 czerwca będą powtórnie sprzedawane w dniu 15 czerwca r. b.

Sosnowiec, dnia 19 maja 1927 r.

Naczelnik Urzędu (—) Milewski.

Jeżeli masz pieniądze — przyjdź do nas, a my najsumienniejszym obsłużymy Cię w dziedzinie towarów bławatnych.

Jeżeli nie masz pieniędzy, a pracujesz — przyjdź również do nas otworzymy Ci kredyt i obsłużymy Cię z taką uprzejmością jak gdybyś był najbogatszym człowiekiem Zagłębia.

Magazyn Bławatny
WACŁAW MIESZAŁSKI
Sosnowiec
HALE „ROZWOJU”.

Kurey kroju krawieczyzny bielizny, szycia, haftu, różnych robót ręcznych. Sosnowiec, Kołłątaja Nr. 11. Nowakowska.

Potrzeba 2 zdolnych szewców do warsztatu szewskiego przy Stowarzyszeniu „Zgoda” na Piskach. Zgłoszenia osobiste lub piśmienne pod powyższym adresem.

Potrzebna panienka umiejąca robić pończochy na maszynie. Wiadomość w administracji „Dziennika Pracy” Expressu Zagłębia.

Potrzeba 2-ch czeladników szewskich na dobrych warunkach do pracy w Kłajmanie w Będzinie, Sączewskiego 1

Okazyjnie tanio sprzedam maszynę nożną bębnową do szycia i haftu i z bujajacem członkiem za 180 zł. Sosnowiec, Sielecka 27.

Pianino
Kołłątaja 30. Barenblatt.

Dywany oryginalne, perskie sprzedam tanio. Wiadomość Będzin filja „Dziennika Pracy” tel. 5.98.

Fortepian krótki 650 zł. oraz pianino do sprzedania wiadomość Będzin Małachowskiego 9 Kagan.

Panie chcące pozbyć się zmarszczek, piegów, podbródków, mieć ładną cerę i klasyczny owal twarzy, pofatygują się do dyplomowanej kosmetyczki Ewy Hamburgierowej, Piłsudskiego 12 lewa ofiyna I piętro Stałe przeciwnienie brwi.

Za długi rzeźnika Józefa Dobrowolskiego z Pisków nie odpowiadam żona. Marja Dobrowolska.

Meble różne: otomany mokietyowe, dywanikowe w różnych kolorach za gotówkę i na raty. Sosnowiec-Pogoń, ulica Nowopogońska 17. Bracia Antczak

Feliks Zwolański zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Pińczów.